รายงานการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม และคณะทำงาน
ขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗
วันพุธที่ ๑๑ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมชาลีมงคลอาสน์ ศาลากลางจังหวัดนครปฐม ชั้น ๓ (ส่วนต่อขยาย)

ผู้มาประชุม (SCP ระดับจังหวัด)

๑. นางสาวเอื้องพร นพคุณ	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒. นางสาวธนนันท์ ศรีสุวะ	เกษตรจังหวัดนครปฐม
๓. นางสาวศุภรัตน์ ฉัตรจริยเวศน์	ประมงจังหวัดนครปฐม
๔. นายไพบูลย์ จิรธานันท์	สหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๕. นางสาวลักษณาวดี เนติเจียม	ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม
๖. นายภูมิวิทย์ นารถสกุล	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครปฐม
๗. นางสาวนิรมล แก้วกัลยา	แทน ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม
๘. นายธราธิป บุญบุตร	แทน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม
๙. นางสาวรัชตา วุฒิกิจเจริญ	แทน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี
๑๐. นายจงรักษ์ ศรีวิลัย	แทน ปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม
๑๑. นายเพทาย กาญจนเกษร	แทน ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม
๑๒. นางสาวคนึงนิจ เจียวพ่วง	แทน ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี
๑๓. นายวุฒิชัย หวังโพล้ง	แทน ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดกาญจนบุรี
๑๔. นางสาวกิตติมา คุณประยูร	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

ผู้มาประชุม (SCD ระดับอำเภอ)

๑. นางณัฐทิยา อชิตกุล	เกษตรอำเภอนครชัยศรี
๒. นางสาวพรทิพย์ นิลวิสุทธิ์	เกษตรอำเภอดอนตูม
๓. นายสุเมธ พั่วพัก	เกษตรอำเภอสามพราน
๔. นางสายสุนี ผลศรัทธา	เกษตรอำเภอพุทธมณฑล
๕. นายสุรเชษฐ์ อยู่สวัสดิ์	เกษตรอำเภอกำแพงแสน
๖. นายสมพงษ์ ไก่แก้ว	เกษตรอำเภอบางเลน
๗. นายบดินทร์ สืบพันโกย	นักวิชาการส่งเสริมเกษตรชำนาญการ แทน เกษตรอำเภอเมืองนครปฐม
๘. นายอรัญ ชมภูพันธ์	ปศุสัตว์อำเภอนครชัยศรี
๙. นางสาวจิรัฏฐิติกาล มังน้อย	ปศุสัตว์อำเภอกำแพงแสน
๑๐. นายศักดิ์ดา สายหงษ์	ปศุสัตว์อำเภอพุทธมณฑล
๑๑. นายวสันต์ กลิ่นสุข	ปศุสัตว์อำเภอบางเลน

๑๒.นายนพพร หนูรัตน์	ปศุสัตว์อำเภอดอนตูม
๑๓.นายเฉลิมพล อังกูรอัจฉรา	เจ้าพนักงานสัตวบาล แทน ปศุสัตว์อำเภอเมืองนครปฐม
๑๔.นางสาวจริยา บ่อคำ	เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน สำนักงานปศุสัตว์อำเภอสามพราน
๑๕.นางขวัญตา แก้วอินทร์	ประมงอำเภอดอนตูม
๑๖.นางจารุณีย์ กาญจน์วิริยะ	ประมงอำเภอนครชัยศรี
๑๗.นายหฤษฎ์ ดาวเรือง	ประมงอำเภอกำแพงแสน

ผู้ไม่เข้าร่วมประชุม (เนื่องจากติดภารกิจ)

๑. ผู้อำนวยการศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ ๙ จังหวัดสุพรรณบุรี
๒. ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดสุพรรณบุรี
๓. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกาญจนบุรี
๔. ประมงอำเภอเมืองนครปฐม
๕. ประมงอำเภอสามพราน
๖. ประมงอำเภอบางเลน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายดำรง มุขดา	นายช่างสำรวจชำนาญงาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม
๒. นายกมล แสงสีงาม	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม
๓. นายพิเชฎฐ์ นามเตียน	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม
๔. นางสาวภารดี จันทร์โชติ	เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม
๕. นายกิตติศักดิ์ เผ่าผาง	เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม
๖. นางจามรี รักษ์บางแหลม	นักวิชาการประมงชำนาญการ สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
๗. นางนริสา หนูสอน	เจ้าพนักงานประมงอาวุโส สำนักงานประมงจังหวัดนครปฐม
๘. นางศุภกาญจน์ จงจุดเทียน	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๙. นายวัชระ ช่วยประเสริฐ	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๑๐.นางสาวขวัญศิริ หวานชื่น	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

๑๑.นายเจริญศักดิ์ ทรัพย์ประดิษฐ	ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม
๑๒.นายธนาคาร เผ่าก้อน	วิศวกรชลประทานปฏิบัติการ โครงการชลประทานนครปฐม
๑๓.นายอนุกูล เรียงสาย	นายช่างชลประทาน โครงการชลประทานนครปฐม
๑๔.นายไพชยนต์ แสงสุรีย์ฉาย	นายช่างชลประทาน โครงการชลประทานนครปฐม
๑๕.นางสาวสุภรัตน์ เข็มกำเหนิด	ลูกจ้างโครงการชลประทาน โครงการชลประทานนครปฐม
๑๖.นายสิทธิกร ยิ่งวงษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี
๑๗.นางสาวประภาวริน วงศ์สวัสดิ์	เจ้าหน้าที่โครงการนาแปลงใหญ่ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี
๑๘.นางสาววลัยพร ธรรมชุตินันท์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม
๑๙.นางรุ่งรัตนา ฉ่ำสิงห์	หัวหน้างานพัฒนาสถาบันองค์กรและชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๒๐.นายธเนตร ศรีสุข	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๒๑.นางสาวโสภาพรรณ ศิริทรัพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๒.นายคงฤทธิ์ จันทร์ฟู	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๓.นางสาริศา นุ่นสังข์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๔.นางสาวโยษิตา ชูเชิด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๕.นางมณฑา จันทร์ฉาย	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๖.นางสาวเติมสิน กรองทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๗.นางสาวอภิสรา อนุกูลวงศ์สกุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๘.นางสาวราตรี โห้พึ่งจู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
๒๙.นางสาวปิยมน ทองดี	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม

<u>ระเบียบวาระที่ ๑</u> **เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ**

ประธาน แจ้งว่า การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐมในครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด และคณะทำงานระดับอำเภอมาประชุมร่วมกัน ประเด็นสำคัญที่ ๑ การพิจารณาโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๒ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นคณะทำงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด มีหน่วยงานภาคีร่วมบูรณาการในคณะทำงานฯ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐมจะจัดประชุมคณะทำงานศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขต ๒ (นางสาวเสาวลักษณ์ ศุภกมลเสนีย์) เป็นประธาน และมีการบูรณาการงานกับหน่วยงานภาคี ฝากท่านผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครปฐม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมข้อมูลรายงานสถานการณ์อุทกภัยของจังหวัดนครปฐมให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วย

<u>ระเบียบวาระที่ ๒</u> **เรื่องรับรองรายงานการประชุม**

เลขานุการ ชี้แจงว่า ได้แจ้งการจัดทำเวียนรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วตามหนังสือ ที่ กษ ๐๒๒๔.นฐ/ว ๕๗๓ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ โดยหากมีข้อแก้ไขขอให้แจ้งฝ่ายเลขานุการ ภายในวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ ซึ่งมีเนื้อหาและประเด็นสำคัญ จำนวน ๘ หน้า โดยไม่มีผู้ขอแก้ไขแต่อย่างใด

ที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ โดยไม่มีการขอแก้ไข

<u>ระเบียบวาระที่ ๓</u> **เรื่องเพื่อทราบ**

๓.๑ ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง : การศึกษาการตัดสินใจของเกษตรกรในการลดการเผาวัสดุเหลือใช้จากการทำนาข้าวในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันตก (นครปฐม กาญจนบุรี และเพชรบุรี) กิจกรรมการศึกษาโซ่อุปทานของการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี ชี้แจงว่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี ได้ทำการศึกษางานวิจัย เรื่อง การศึกษาการตัดสินใจของเกษตรกรในการลดการเผาวัสดุเหลือใช้จากการทำนาข้าวในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันตก (นครปฐม กาญจนบุรี และเพชรบุรี) เพราะตระหนักว่าการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในไร่นา เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของการเกิดมลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองและหมอกควัน ซึ่งสร้างผลกระทบทางลบต่อสุขภาพของคนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง จากปัญหาการเผาที่เกิดขึ้นในภาคการเกษตร สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรโดยการเผาให้ผลตอบแทนสุทธิมากกว่าการจัดการด้วยวิธีการไม่เผา รวมถึงการใช้มาตรการส่งเสริมและการอบรมให้ความรู้ต่างๆ เช่น การไถกลบตอซังและฟางข้าว ฯลฯ อาจยังไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจให้เกษตรกรหยุดเผา ดังนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี จึงได้ทำการศึกษาวิจัยการตัดสินใจของเกษตรกรในการลดการเผาวัสดุเหลือใช้จากการทำนาข้าว เพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเผาของเกษตรกรโดยมุ่งเน้นพื้นที่นาข้าว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีจุดความร้อนจากการเผาสูง และทดสอบอิทธิพลของมาตรการอุดหนุน ควบคุม และผลหักล้างแรงจูงใจในการลดการเผาของเกษตรกร โดยผลการศึกษาจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางและมาตรการจูงใจที่เหมาะสมของภาครัฐในการสนับสนุนและ

ส่งเสริมการลดการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากนาข้าวต่อไป งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเผาวัสดุเหลือใช้ในนาข้าวของเกษตรกร และศึกษาอิทธิพลของมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจลดการเผาของเกษตรกร โดยประชากรที่ทำการศึกษา คือ เกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าวนาปี ปีเพาะปลูก ๒๕๖๕/๖๖ ในจังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี และเพชรบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีจุดความร้อนสูงจากรายงานจุดความร้อนจากพื้นที่นาข้าวของ GISTDA ปี ๒๕๖๖ ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยแต่ละจังหวัดจะสุ่มตัวอย่างเกษตรกรจากอำเภอที่มีจุดความร้อนสูงที่สุด จังหวัดละ ๑ อำเภอ อำเภอละ ๑ ตำบล และตำบลละ ๖๐ ราย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธี ๑) แบบสอบถาม (Questionnaire) สัมภาษณ์ข้อมูลตัวอย่างเกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าว โดยใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเผาวัสดุเหลือใช้ในนาข้าว ๒) การทดลองในสนามที่ประดิษฐ์ขึ้น (Lab in the field Experiment) ในรูปแบบของการเล่นเกมส์ เพื่อทดสอบอิทธิพลของมาตรการอุดหนุนต่อการตัดสินใจลดการเผาในนาข้าวของเกษตรกร โดยมุ่งเน้นศึกษาอิทธิพลและประสิทธิภาพของ ๒ มาตรการ ได้แก่ มาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ และมาตรการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังและฟางข้าว โดยทำการศึกษาภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดขึ้นด้วยวิธีการทดลองในสนามที่ประดิษฐ์ขึ้น โดยสุ่มเกษตรกร ออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มควบคุม กลุ่มที่ได้รับการอุดหนุนเงินค่าไถกลบ และกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังและฟางข้าว ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเผาในนาข้าวของเกษตรกร มีดังนี้ ๑) สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ๒) การมีแหล่งน้ำเพียงพอ ๓) ทัศนคติเกี่ยวกับผลกระทบจากการเผา ๔) อิทธิพลทางสังคม ๕) การเข้าร่วมอบรมการจัดการฟางและตอซังจากภาครัฐ ส่วนผลการศึกษาอิทธิพลของมาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ และมาตรการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังและฟางข้าว ต่อการตัดสินใจลดการเผาวัสดุเหลือใช้ในนาข้าวของเกษตรกร โดยใช้แบบจำลอง DID regression โดยแบบจำลองที่ ๑ แสดงผลการทดสอบโดยไม่ใส่ตัวแปรควบคุมลักษณะเกษตรกร ส่วนแบบจำลองที่ ๒ ใส่ตัวแปรควบคุมลักษณะเกษตรกรที่อาจเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จำนวน ๕ ตัวแปร ได้แก่ ๑) มีโรคประจำตัวเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ๒) การมีแหล่งน้ำเพียงพอ ๓) ทัศนคติเกี่ยวกับผลกระทบของการเผา ๔) อิทธิพลทางสังคม และ ๕) การอบรมการจัดการตอซังและฟางข้าว ผลการทดสอบในแบบจำลองที่ ๑ พบว่า มาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ และมาตรการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังและฟางข้าว สามารถลดการเผาของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่ได้รับมาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ มีแนวโน้มในการลดการเผาตอซังและฟางข้าวของเกษตรกร ร้อยละ ๒๒.๔๐ เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม และกลุ่มที่ได้รับมาตรการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังและฟางข้าว มีแนวโน้มในการลดการเผาตอซังและฟางข้าวของเกษตรกร ร้อยละ ๑๘.๘๐ เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม ผลการทดสอบในแบบจำลองที่ ๒ เป็นการเพิ่มตัวแปรควบคุมลักษณะเกษตรกรในแบบจำลอง พบว่า ผลการศึกษาไม่เปลี่ยนแปลงไปจากแบบจำลองที่ ๑ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ามาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ และมาตรการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายตอซังและฟางข้าว ส่งผลต่อการตัดสินใจเผาวัสดุเหลือใช้ในนาข้าวของเกษตรกรที่ลดลง <u>ข้อเสนอแนะจากการศึกษา</u> คือ ๑) ภาครัฐควรมีการเข้าถึง และให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพทางเดินหายใจและปัจจัยที่ก่อให้เกิดโรค เพื่อให้เกษตรกรได้ตระหนักรู้ถึงผลกระทบของการเผาที่มีต่อสุขภาพ ๒) ควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการย่อยสลายตอซัง/ ฟางข้าวจากการหมัก เช่น กรมพัฒนาที่ดิน และกรมการข้าวให้ความรู้ และสนับสนุนปัจจัยในการปฏิบัติ เนื่องจากพื้นที่เหมาะสม และมีน้ำเพียงพอในการหมักตอซังและฟาง ๓) ภาครัฐควรปลูกฝังแนวคิด และการเข้าถึงผลกระทบจากการเผาฟาง/ตอซัง เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา รวมถึงการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ๔) ควรสร้างเกษตรกรต้นแบบที่เป็นคนรุ่นใหม่ และมีความสามารถในการถ่ายทอด ผ่านการอบรมจากภาครัฐให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องจัดการดิน ปุ๋ย น้ำ ในการผลิตข้าว เพื่อก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ในชุมชน เพื่อลด

ปัญหาที่จะนำไปสู่การจัดการฟาง/ตอซัง ๕) ภาครัฐควรมีมาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรตัดสินใจลดการเผาตอซัง/ฟางข้าว ภายใต้เงื่อนไขแปลงนาที่ได้รับประโยชน์ต้องไม่เคยเผาฟาง/ตอซัง

ประธาน ให้ข้อเสนอแนะว่า จากผลการวิจัยการศึกษาการตัดสินใจของเกษตรกรในการลดการเผาวัสดุเหลือใช้จากการทำนาข้าวในพื้นที่จังหวัดนครปฐมภาคตะวันตก ควรนำเสนอจังหวัดนครปฐมเพื่อนำไปศึกษา ผลการวิจัยข้อ ๕ ภาครัฐควรมีมาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรตัดสินใจลดการเผาตอซัง/ฟางข้าว ภายใต้เงื่อนไขแปลงนาที่ได้รับประโยชน์ ต้องไม่เคยเผาฟาง/ตอซัง ซึ่งหน่วยงานสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้โดยตรงให้กับเกษตรกร

นายธเนตร ศรีสุข นักวิชาการเกษตรชำนาญการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพิ่มเติมว่า ทีมงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ลงพื้นที่ของเกษตรกร ดำเนินการแก้ปัญหาเรื่องการเผาตอซัง โดยเฉพาะที่อำเภอบางเลน เป็นพื้นที่รับน้ำมาเร็วมาก ทำให้เกษตรกรไม่สามารถหมักฟางได้ทันเวลา แต่ถ้ามีนวัตกรรมที่ทำให้ระยะเวลาในการหมักฟางสั้นลงก็จะทำให้เกษตรกรหันมาหมักฟางกันมากขึ้น

นางรุ่งรัตนา ฉ่ำสิงห์ หัวหน้างานพัฒนาสถาบันองค์กรและชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพิ่มเติมว่า จากผลงานวิจัยฯ ที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๐ จังหวัดราชบุรี ได้นำเสนอ ซึ่งเป็นงานวิจัยนำร่องที่มีประโยชน์มากในการนำไป Implement ต่อ ผลงานวิจัยตรงข้อเสนอแนะ ควรมีแปลงต้นแบบทำให้ได้เห็นจริงว่าสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ และนำผลงานวิจัยทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในเชิงปฏิบัติ ซึ่งสามารถนำมาทำงานวิจัยเพื่อยกระดับให้เป็นแปลงต้นแบบลดการเผาฟางจังหวัดนครปฐม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ขอความร่วมมือกรมพัฒนาที่ดินนำผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ ชนิดต่างๆ เพื่อนำจุลินทรีย์มาพัฒนาต่อยอด ผลงานวิจัยที่พัฒนาได้คือ ย่อยสลายฟางได้ภายในระยะเวลา ๑๕ วัน เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่แจ้งว่าระยะเวลาในการย่อยสลายฟางข้าวต้องน้อยกว่า ๑๕ วัน เพื่อให้ทันต่อรอบการผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศึกษาวิเคราะห์เชื้อจุลินทรย์พัฒนาให้น้อยกว่า ๑๕ วันให้ได้

ผู้แทน เกษตรจังหวัดนครปฐม เพิ่มเติมว่า จากข้อเสนอแนะ ข้อ ๕ ภาครัฐมีมาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรตัดสินใจลดการเผาตอซัง/ฟางข้าว ภายใต้เงื่อนไขแปลงนาที่ได้รับประโยชน์ ต้องไม่เคยเผาฟาง/ตอซัง ควรมีมาตรการอุดหนุนค่าไถกลบ ในพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องข้าวดีด การไถกลบจะทำให้ข้าววัชพืชฝังลึกลงไปทำให้มีการเก็บสะสมในดินไว้นาน ซึ่งสามารถอยู่ในดินได้เป็น ๑๐ ปี จึงควรมีการย่อยสลายฟางโดยการใช้จุลินทรีย์ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้ จุลินทรีย์ไม่สามารถย่อยสลายข้าวดีดได้ แต่สามารถเร่งข้าวดีดให้งอกได้เร็วขึ้น จากที่เคยทำแปลงทดลอง แปลงสาธิต หมู่ที่ ๖ ตำบลนราภิรมย์ อำเภอบางเลน จุลินทรีย์สามารถย่อยสลายฟางได้เร็วขึ้น รอบแรกอาจช้าเกิน ๑๕ วัน เพราะความเป็นกรดของดินทำให้จุลินทรีย์ไม่โตพอ ถ้าเกษตรกรมีการปรับสภาพดินโดยใช้ปูนมาร์ล หรือปูนโดนาไมท์จะทำให้การย่อยสลายได้เร็วขึ้น รอบที่ ๒ รอบที่ ๓ จะเหลือแค่ ๗ วัน ฟางก็จะนิ่มสามารถเตรียมดินทำแปลงปลูกได้เลย

ที่ประชุม รับทราบ และนำผลการศึกษาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๓.๒ การเตรียมความพร้อมและการติดตามประเมินสถานการณ์อุทกภัย

ประธาน แจ้งว่า จากการประชุมติดตามและประเมิน สถานการณ์อุทกภัย เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ ชั้น ๓ กรมชลประทาน (สามเสน) โดยมีนายภูมิธรรม เวชยชัยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมชลประทาน เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อธิบดีกรมการปกครอง เข้าร่วมด้วย ซึ่งที่ประชุมได้ทบทวนแผนการบริหารจัดการน้ำ ๓ ปี โดยมุ่งเป้าหมายในเรื่องของการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในปัจจุบัน พร้อมมอบหมายให้ทุกหน่วยงานร่วมกันบูรณาการข้อมูล และชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนเพื่อทราบข้อมูลในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งติดตามสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้นเพื่อประสานหน่วยงานในการแก้ไข เตรียมความพร้อมและติดตามประเมินสถานการณ์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในฐานะรองผู้อำนวยการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร เตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ขอให้เกษตรจังหวัดนครปฐม มอบหมายเกษตรอำเภอทั้ง ๗ อำเภอ จัดทีมฟื้นฟูอุทกภัยในพื้นที่ประสบอุทกภัย โดยให้เกษตรอำเภออำนวยการและบูรณาการ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความเดือดร้อนและการช่วยเหลือของเกษตรกรด้านต่างๆ เพื่อหยุดยั้งความเสียหาย เช่น การเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม การบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เกษตร การดูแลสุขภาพสัตว์และป้องกันโรค การให้บริการคลินิกเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) การสำรวจความเสียหายและการเยียวยาช่วยเหลือด้านพืช ด้านปศุสัตว์ด้านประมง ฯลฯ ทั้งนี้ ให้ประสานงานการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่นั้นๆ

๒. ตรวจสอบทะเบียนเกษตรกรทั้งด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน เมื่อจังหวัดประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว ให้เร่งแจ้งสิทธิ์แก่เกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวและดำเนินการตามขั้นตอนขอรับการช่วยเหลือที่กำหนด ไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันเกิดภัย

๓. รวบรวมข้อมูลสถานการณ์อุทกภัย การให้ความช่วยเหลือ แผนการให้ความช่วยเหลือระยะเร่งด่วนและระยะฟื้นฟู ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม เพื่อกำหนดให้มีการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) รับทราบสถานการณ์และพิจารณาแนวทางให้ความช่วยเหลือเกษตรกร หากมีปัญหาอุปสรรคที่เกินกำลังความสามารถของพื้นที่ จะได้แจ้งขอรับการสนับสนุนไปยังส่วนกลางโดยทันที

ประธาน เพิ่มเติมว่า การเตรียมความพร้อมและติดตามประเมินสถานการณ์อุทกภัยให้ทุกหน่วยงานร่วมกันบูรณาการข้อมูล พร้อมทั้งติดตามสถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้นเพื่อประสานหน่วยงานในการแก้ไขเตรียมความพร้อมและติดตามประเมินสถานการณ์ เพื่อเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแจ้งขอรับการสนับสนุนไปยังส่วนกลาง

ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนครปฐม เพิ่มเติมว่า สถานการณ์น้ำท่วมที่ประสบปัญหาในพื้นที่ภาคเหนือในจังหวัดเชียงราย และจังหวัดตาก ไม่ได้มีผลกระทบกับจังหวัดนครปฐม โดยลุ่มน้ำที่มีผลกระทบ คือ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา เพราะการแบ่งน้ำซ้าย-ขวามาทางแม่น้ำท่าจีน แม่บางปะกง ปัจจุบันสถานการณ์น้ำมีการเตรียมความพร้อมแล้ว และสั่งการเตรียมรับสถานการณ์น้ำ แต่เนื่องจากขณะนี้พายุได้อ่อนตัวลง คาดการณ์ว่าฝนจะมาภาคกลางหรือจังหวัดนครปฐมช่วงประมาณกลางเดือนกันยายนเป็น

ต้นไป น้ำเหนือที่หลากลงมาเฝ้าระวังที่ประตูระบายน้ำพลเทพเป็นปากของแม่น้ำท่าจีนและประตูระบายน้ำโพธิ์พระยา ที่รับน้ำมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านเหนือเขื่อน ปัจจุบันมีการระบายน้ำมายังอยู่ในเกณฑ์ที่ควบคุมได้ ยังไม่สูงมาก ถ้าสูงมากโครงการชลประทานนครปฐมจะออกเป็นหนังสือแจ้งเตือน โครงการชลประทานนครปฐมได้ทำหนังสือถึงส่วนกลางเพื่อขอเครื่องผลักดันน้ำ คาดว่าจะติดตั้งเครื่องผลักดันน้ำสะพานหลักต่างๆ ของแม่น้ำท่าจีนตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน เป็นต้นไป เริ่มพร่องน้ำตั้งแต่เขตสามพราน นครชัยศรี เพื่อรองรับน้ำเหนือ

ประธาน แจ้งว่า ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมเน้นย้ำว่า ถ้าผลผลิตของเกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวได้ ให้เร่งเก็บเกี่ยวก่อนที่จะเกิดอุทกภัยในพื้นที่อำเภอนครชัยศรี อำเภอสามพราน โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอบางเลน เนื่องจากว่ากลางเดือนกันยายน – เดือนตุลาคม เป็นต้นไปน้ำทะเลหนุนและอาจเกิดร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านทำให้ฝนตกหนัก

เกษตรจังหวัดนครปฐม เพิ่มเติมว่า ช่วงที่ผ่านมาจังหวัดนครปฐมน้ำท่วมในพื้นที่ซ้ำซากทุกปี สำนักงานเกษตรจังหวัดได้เน้นย้ำเกษตรอำเภอ เกษตรตำบล ออกติดตามเยี่ยมเยียนเพื่อบอกกล่าวเกษตรกรให้เตรียมการรับมืออุทกภัย ตั้งแต่เรื่องการขึ้นทะเบียน/การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบันเร่งรัดการเก็บเกี่ยวผลผลิต หรือเตรียมยกของขึ้นที่สูง เนื่องจากไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าน้ำจะมาเมื่อไหร่

ผู้แทน สำนักงานเกษตรจังหวัดนครปฐม เพิ่มเติมว่า อำเภอบางเลนเป็นพื้นที่รับน้ำ เพราะฉะนั้นก่อนวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๗ ในพื้นที่เก็บเกี่ยวได้ ๑๐๐% เพราะเกษตรกรรู้ว่าน้ำจะมาจึงไม่น่าเป็นห่วง และเริ่มต้นปลูกวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

สหกรณ์จังหวัดนครปฐม เพิ่มเติมว่า ในส่วนข้อ ๒ ตรวจสอบทะเบียนเกษตรกรทั้งด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบันเมื่อจังหวัดประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว ให้เร่งแจ้งสิทธิ์แก่เกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวและดำเนินการตามขั้นตอนขอรับการช่วยเหลือที่กำหนด ไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันเกิดภัย สำนักงานสหกรณ์จังหวัด โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้มีการสำรวจข้อมูลด้านหนี้สินของเกษตรกรที่เป็นในส่วนของสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ให้มีการช่วยเหลือชดเชยอัตราดอกเบี้ยที่สมาชิกต้องจ่าย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดได้ทำหนังสือแจ้งไปยังพื้นที่ให้ปรับปรุงข้อมูลจำนวนหนี้สินของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน ถ้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ประสบอุทกภัยและต้องการความช่วยเหลือจะได้รวบรวมแจ้งกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อไปได้

ประธาน แจ้งว่า ให้ฝ่ายเลขานุการเพิ่มข้อมูลในข้อ ๒ นอกจากมีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรทั้งด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดดำเนินการสำรวจข้อมูลสมาชิกสหกรณ์ หากประสบอุทกภัยให้สมาชิกสหกรณ์รวมรวบรายชื่อสมาชิกเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนของเงินกู้ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายของกรมส่งเสริมสหกรณ์

ที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ ผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗

เลขานุการ แจ้งว่า โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เป็นโครงการที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘ โดยจังหวัดนครปฐม

ขับเคลื่อนโครงการผ่านกลไกคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม (SCP) ดังนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม / คณะกรรมการ SCP

- ทบทวนการดำเนินการปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอปีที่ผ่านมา
- กำหนดแผนปฏิบัติงาน
- กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกหมู่บ้าน
- กำหนดแนวทางความร่วมมือกับศูนย์AIC/สถาบันการศึกษา
- รับรองผลการคัดเลือก อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) รับทราบแผนพัฒนาหมู่บ้าน/Project Idea/แผนธุรกิจรายสินค้าที่ได้รับการรับรอง
- ผลักดันแผนงาน/โครงการและแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณแหล่งต่างๆ

คณะกรรมการ SCD

- คัดเลือกหมู่บ้าน
- เตรียมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
  - รวบรวมข้อมูลหมู่บ้านที่มีศักยภาพ/หมู่บ้านเป้าหมายและตำบลที่มีศักยภาพ
  - ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน
  - ข้อมูลสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง (ดิน น้ำ โรค/แมลง)
  - เกษตรกรมีความพร้อมเป็นอาสาสมัครเกษตร
- ร่วมกันทบทวนแผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนธุรกิจรายสินค้า/ คัดเลือก อกม./จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ VTR

กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗

ปีงบประมาณ	ชื่อกลุ่มเกษตรกร	สินค้าเด่น
๒๕๖๕	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสนามจันทร์ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองปากโลง อำเภอเมืองนครปฐม	ผักอบกรอบ
	๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านเกษตรกรเรืองศิริ หมู่ที่ ๓ ตำบลสามง่าม อำเภอดอนตูม	นมข้าวโพด น้ำสำรอง
	๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมจักสานตำบลวัดละมุด หมู่ที่ ๔ ตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี	เครื่องจักสาน
	๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพผลไม้สดและผลผลิตการเกษตรแปรรูปบ้านดอนทอง หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน	กล้วยแปรรูป
	๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรศาลายา หมู่ที่ ๕ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล	น้ำสมุนไพร
	๖. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกเมล่อนคุณนายบ้านหนองปรง หมู่ ๑ ตำบลบัวปากท่า อำเภอบางเลน	เมล่อน
	๗. สหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน หมู่ ๖ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน	เนื้อโคตัดแต่ง

ปีงบประมาณ	ชื่อกลุ่มเกษตรกร	สินค้าเด่น
๒๕๖๖	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชมถนอม หมู่ ๖ ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม	กล้วยแปรรูป
	๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเนื้อสัตว์ตำบลห้วยพระ หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยพระ อำเภอดอนตูม	หมูยอหลาม
	๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวบุญตา หมู่ที่ ๑ ตำบลดอนแฝก อำเภอนครชัยศรี	หมี่กรอบข้าวไรส์เบอร์รี่
	๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนายั่งยืน หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองจินดา อำเภอสามพราน	น้ำสมุนไพร ฝรั่งหยี
	๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรตำบลมหาสวัสดิ์ หมู่ที่ ๓ ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล	ข้าวตัง
	๖. กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวไผ่หูช้าง ๒ หมู่ ๓ ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน	ข้าว กข.๔๓ บรรจุถุง
	๗. กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวตำบลทุ่งขวาง หมู่ ๑ ตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน	ข้าวหอม/ข้าวไรส์เบอร์รี่ บรรจุถุง
๒๕๖๗	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านคลองโยง หมู่ ๑ ตำบลคลองโยง อำเภอเมืองนครปฐม	ผักปลอดภัย ผักอินทรีย์
	๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเนื้อสัตว์บ้านหลวง หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหลวง อำเภอดอนตูม	ปลาแดดเดียว, ปลาร้า, ปลาส้ม, แหนมซี่โครงอ่อน
	๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะปลูกกล้วยไม้แปลงใหญ่ตำบลไผ่หูช้าง หมู่ ๗ ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน	กล้วยไม้ตัดดอก
	๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาไม้ผลเพื่อการส่งออก หมู่ที่ ๒ ตำบลดอนแฝก อำเภอนครชัยศรี	ส้มโอ
	๕. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหนองงูเหลือมพัฒนาการเกษตร หมู่ ๖ ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเมืองนครปฐม	โกโก้ ผลิตภัณฑ์แปรรูป จากโกโก้
	๖. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่กุ้งห้วยม่วง หมู่ ๔ ตำบลห้วยม่วง อำเภอกำแพงแสน	กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว ปลา แดดเดียว กะปิ
	๗. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าวพระคุณแม่เกษตรเข้มแข็ง หมู่ที่ ๖ ตำบลหอมเกร็ด อำเภอสามพราน	ข้าวบรรจุถุง ผลิตภัณฑ์ แปรรูปจากข้าว สมุนไพร ผักปลอดภัย

เกษตรจังหวัดนครปฐม เพิ่มเติมว่า วิสาหกิจชุมมีทั้งหมด ๒๑ แห่ง สหกรณ์ ๑ แห่ง การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ระบุไว้ว่า เกษตรอำเภอ เป็น นายทะเบียน ขับเคลื่อนในรูป “คณะทำงาน” และหน่วยงานภาคีต่างๆ ดังนั้น การขับเคลื่อนในระดับพื้นที่มีตั้งแต่ ท่านผู้ว่าราชการ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพัฒนาชุมชน สาธารณสุข เอกชน สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทีมอาจารย์มีโอกาสเข้าไปทำงานวิจัยขับเคลื่อนชุมชนภายใต้วิสาหกิจชุมชนหลายๆแห่ง ดังนั้น วิสาหกิจชุมชนจะขับเคลื่อนโดยการส่งเสริมในรูปแบบคณะทำงาน ดังนั้นทุกหน่วยงานเข้าไปส่งเสริมภายใต้ พรบ. วิสาหกิจชุมชน ถ้าเกี่ยวข้องกับสินค้า

ผลผลิตสดนำไปสู่มาตรฐานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาส่งเสริม ถ้าผลผลิตแปรรูปเป็นอาหาร หรือไม่ใช่อาหาร สำนักงานสาธารณสุขสำนักงานอุตสาหกรรมเข้ามาให้คำแนะนำ อีกประเด็นหนึ่ง วิสาหกิจชุมชน ไม่มีคำว่ากลุ่ม ดังนั้น เกษตรอำเภอเป็นนายทะเบียน ให้ใช้ชื่อตามทะเบียนวิสาหกิจชุมชน บัญชีรายชื่อขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรจังหวัด (SC) และคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.) ผ่านคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด และคณะอนุกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน เกษตรอำเภอเป็นเลขานุการ

ที่ประชุม รับทราบ

<u>ระเบียบวาระที่ ๔</u> **เรื่องเพื่อพิจารณา**

๔.๑ การประเมินผลโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เลขานุการ แจ้งว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคณะทำงานโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินให้ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์และประเมินผลโครงการ โดยสำนักแผนงานและโครงการพิเศษได้จัดส่งข้อมูลตาราง ลงในไฟล์ข้อมูลตาราง TAB แบบสอบถาม (หมู่บ้าน) เพื่อให้สรุปผลภาพรวมของจังหวัดตามตาราง TAB แบบสอบถาม (หมู่บ้าน) ส่งให้สำนักงานแผนงานและโครงการพิเศษ

การดำเนินโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และจังหวัดนครปฐม โดยคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรจังหวัดนครปฐม (SCP) พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๗ หมู่บ้าน (อำเภอละ ๑ หมู่บ้าน) เพื่อดำเนินโครงการดังกล่าว ได้เห็นชอบแนวทางการประเมินผลโครงการฯ โดยการจัดเก็บข้อมูลภาพรวมระดับหมู่บ้านตามแบบฟอร์มที่กำหนดเพื่อประกอบการประเมินผลโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ขอความอนุเคราะห์ท่านมอบหมายเจ้าหน้าที่จัดเก็บข้อมูลภาพรวมของหมู่บ้านในโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม ทาง E-mail : saraban_npt@opsmoac.go.th ภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๗

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่เสนอ

๔.๒ แนวทางการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เลขานุการ แจ้งว่า ตามที่จังหวัดนครปฐมได้ขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ผ่านกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรภายใน

จังหวัด ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑. คัดเลือกเป้าหมาย (ตุลาคม – พฤศจิกายน ๒๕๖๗)

๑.๑ SCD คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มเกษตรกร ๗ กลุ่ม (อำเภอละ ๑ กลุ่ม)
- อาสาสมัครเกษตร หมู่บ้านละ ๓ คน

<u>หลักเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร</u>

- กลุ่มเกษตรกรมีความพร้อม และให้ความร่วมมือในการพัฒนาด้านการเกษตร
- กลุ่มเกษตรกรมีการพัฒนากลุ่มอยู่ในระดับปานกลางถึงเข้มแข็ง
- กลุ่มเกษตรกรยังไม่เคยเข้าร่วมโครงการนี้ในปีที่ผ่านมา (ไม่ซ้ำกับ ปี ๖๕ - ๖๗)
- สินค้ามีตลาดรองรับ
- หน่วยงานระดับท้องถิ่นให้ความร่วมมือ
- ผู้ใหญ่บ้าน/คณะกรรมการหมู่บ้าน มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

๑.๒ SCP ตรวจสอบ/รับรอง และ สนง.กษ. บันทึกข้อมูลในระบบ

๒. เตรียมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน (พฤศจิกายน ๒๕๖๗)

SCD เตรียมข้อมูลประกอบการจัดทำแผนฯ ระดับหมู่บ้าน ได้แก่

- แผนพัฒนาหมู่บ้าน
- แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
- ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน
- ข้อมูลสภาพแวดล้อม (ดิน น้ำ โรค/แมลง)

๓. ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน (ธันวาคม ๒๕๖๗ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘)

- สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด/SCD ร่วมกับหน่วยงานภาคี
- จัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหาและความต้องการ เสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อน
- Project Idea
- แผนธุรกิจการเกษตรรายสินค้า (กรณีขอกู้เงิน)

๔. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สินค้า (VTR) (มีนาคม ๒๕๖๘)

๕. การประชุมพิจารณาผ่านกลไก SCP (มีนาคม ๒๕๖๘)

- รับรองการคัดเลือก อกม.
- รับทราบแผนฯ หมู่บ้าน/Project Idea / แผนธุรกิจฯ

๖. ผลักดันแผนงาน/โครงการ และแผนธุรกิจ (เม.ย. – ก.ย. ๖๗)

- เพื่อเชื่อมโยงการสนับสนุนต่างๆ ตามภารกิจ จากหน่วยงานในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน สถาบันการศึกษา
- เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณแหล่งต่างๆ และ ส่ง สป.กษ. เพื่อดำเนินงานต่อไป

นายธเนตร ศรีสุข นักวิชาการเกษตรชำนาญการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน เพิ่มเติมว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การเกษตรสินค้ามูลค่าสูง ประจำปี ๒๕๖๘ จากการดำเนินการในปี ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา มีข้อเสนอแนะดังนี้

๑ ควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานให้ชัดเจน เนื่องจากโครงการฯ ไม่มีงบประมาณสนับสนุนมากนัก จำเป็นต้องอาศัยงบประมาณจากหน่วยงานภาคเครือข่ายสนับสนุนดังนั้นการหนดวัตถุประสงค์ต้องชัดเขน ซึ่งขอเสนอวัตถุประสงค์โครงการไว้เงนี้

๑.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรระดับหมู่บ้าน

๑.๒ พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการปรับปรุงการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

๑.๓ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาการผลิตและการจัดการเกษตร

๑.๔ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่หลากหลาย ทั้งในตลาดท้องถิ่นระดับภูมิภาค และตลาดสากล ส่งเสริมการใช้ช่องทางการตลาดออนไลน์และออฟไลน์

๒. เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกกลุ่ม/วิสาหกิจชุมชนต้องมีความชัดเจน โดยพิจารณาจากความพร้อม ๕ ด้านดังนี้

๒.๑ ความพร้อมทางด้านการจัดการและทรัพยากร

๒.๑.๑ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้องมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจน มีคณะกรรมการและสมาชิกที่มีความพร้อมในการดำเนินการตามแผนที่โครงการกำหนด

๒.๑.๒ มีทรัพยากรที่พร้อม เช่น ที่ดิน แรงงาน และเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๒.๑.๓ มีระบบการจัดการภายในที่โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

๒.๒ ความเข้มแข็งของกลุ่มและการมีส่วนร่วม

๒.๒.๑ กลุ่มต้องมีจำนวนสมาชิกที่เพียงพอ และมีความร่วมมือกันภายในกลุ่ม

๒.๒.๒ สมาชิกกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ และความสนใจในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๒.๒.๓ กลุ่มต้องแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานด้านการเกษตร

๒.๓ ศักยภาพการผลิต

๒.๓.๑ กลุ่มต้องมีศักยภาพในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและมีมูลค่าสูง

๒.๓.๒ ต้องมีการใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการผลิตที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าได้

๒.๓.๓ กลุ่มมีแผนการผลิตที่ชัดเจนและมีทิศทางในการพัฒนาสินค้าเกษตรในเชิงพาณิชย์

๒.๔ ตลาดและการจัดจำหน่าย

๒.๔.๑ กลุ่มต้องมีช่องทางการจำหน่ายที่ชัดเจน หรือมีการเชื่อมโยงกับตลาดที่สามารถรองรับสินค้าได้

๒.๔.๒ มีแผนการพัฒนาตลาดหรือขยายช่องทางการจัดจำหน่ายในอนาค

๒.๕ ความยั่งยืนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๒.๕.๑ กลุ่มต้องส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และคำนึงถึงความยั่งยืนของระบบการผลิต

๒.๕.๒ กลุ่มต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมหรือมีแผนการปรับตัวเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานเหล่านี้

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

๓.๑ การให้ความรู้และฝึกอบรม: จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการเกษตรที่ทันสมัย การจัดการฟาร์ม และการตลาดสินค้าเกษตร

๓.๒ การพัฒนาการผลิต: ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาในการพัฒนากระบวนการผลิต

๓.๓ การสนับสนุนเทคโนโลยี: นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ระบบการจัดการข้อมูลฟาร์มและการใช้พลังงานสะอาดมาใช้ในการผลิต

๓.๔ การพัฒนาช่องทางการตลาด: สนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔. โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การเกษตรสินค้ามูลค่าสูงได้ จะต้องมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ และถ่ายทอดให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งหน่วยงานเครือข่ายต่างๆ มีจุดแข็งและศักยภาพที่จะถ่ายทอดให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครปฐม จะต้องมีการบูรณาการการทำงาน ซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้มีดังนี้

๔.๑ IoT (Internet of Things): ใช้ระบบเซ็นเซอร์ในการตรวจวัดข้อมูลการผลิต เช่น ความชื้นในดิน อุณหภูมิในฟาร์ม เพื่อลดความเสี่ยงในการผลิต

๔.๒ การใช้ระบบสารสนเทศการเกษตร (Agricultural Information System): วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำเสนอวิธีการเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร

๔.๓ พลังงานสะอาดและการจัดการน้ำ: สนับสนุนการใช้พลังงานแสงอาทิตย์และระบบน้ำหยดในการทำการเกษตร

๕. โครงการจะต้องเป็นประโยชน์และผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ในด้านต่างๆ ดังนี้

๕.๑ เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร: เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมูลค่าที่สูงขึ้น ส่งผลให้มีรายได้เพิ่ม

๕.๒ พัฒนาความยั่งยืน: ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถสืบทอดต่อไปได้อย่างยั่งยืน

๕.๓ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจท้องถิ่น: สร้างงานและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับคนในพื้นที่

๖. โครงการฯ จะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น

๖.๑ ปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น: วัดผลสำเร็จจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตต่อไร่

๖.๒ การพัฒนาคุณภาพของสินค้าเกษตร : การปรับปรุงคุณภาพสินค้าตามมาตรฐานสากล เช่น การรับรองมาตรฐาน GAP หรือ Organic

๖.๓ รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร: เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๒๐%

๖.๔ การขยายตลาด: เกษตรกรสามารถขยายตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูงไปยังตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ

๗. ควรมีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบ เพื่อสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริม พัฒนา ต่อยอด โดยข้อมูลที่จำเป็นและต้องจัดเก็บประกอบด้วย

๗.๑ ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและประชากร
๗.๒ ข้อมูลการผลิตสินค้าเกษตร
๗.๓ ข้อมูลด้านการตลาดและการจัดจำหน่าย
๗.๔ ข้อมูลด้านการพัฒนาและฝึกอบรม
๗.๕ ข้อมูลด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
๗.๖ ข้อมูลด้านความยั่งยืนและคุณภาพชีวิตข
๘. ควรมีการทำการวิจัยควบคู่ด้วย ซึ่งจะได้ประเมินผลสำเร็จและความคุ้มค่าของโครงการ

นางรุ่งรัตนา ฉ่ำสิงห์ หัวหน้างานพัฒนาสถาบันองค์กรและชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพิ่มเติมว่า ในส่วนของการคัดเลือกกลุ่ม ขอให้สำนักงานเกษตรอำเภอพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่สามารถพัฒนา ต่อยอด และมีความเข้มแข็ง ส่วนที่ ๒ คือ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีหน่วยงานที่เป็นเครือข่ายในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานราก ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงาน ธ.ก.ส. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มีกลุ่มเกษตรกรในเครือข่ายที่เป็นเป้าหมายในการพัฒนา จึงขอให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดประสานหน่วยงานในเครือข่ายภาคีเสนอรายชื่อกลุ่มเกษตรกรเพื่อเป็นการบูรณาการมากยิ่งขึ้น หลายพื้นที่มีศักยภาพมีความพร้อมในการพัฒนาต่อยอดการท่องเที่ยว ถ้าพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ก็จะมีงบประมาณเข้ามาสนับสนุนเยอะมาก เพราะฉะนั้นต้องมีโครงการมาสอดรับเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะประสานกับสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคตะวันตก จังหวัดนครปฐมมีแหล่งท่องเที่ยวแบบ One Day Trip ซึ่งจะร่วมกันขับเคลื่อนโครงการฯ ข้อเสนอแนะอีกประเด็น คือ ทุกงานที่ทำร่วมกันอยากให้มีผลงานวิจัยรองรับ ผลงานวิจัยในนามของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะได้ตีพิมพ์แนะนำเสนอ เพื่อสร้างเครดิตให้กับทีมงานทั้งหมดทุกระดับ ตั้งแต่ระดับในพื้นที่จนถึงระดับอำเภอถึงระดับจังหวัด จึงอยากให้มีงานวิจัยเป็นตัวคอนเฟิร์มพวกว่างานที่ทำแล้ว Success จริงๆ เพื่อเป็นต้นแบบในการที่ขยายผลไปในจังหวัดอื่นๆ ได้ เพราะฉะนั้นคือแนวทางที่คิดว่าเมื่อได้กลุ่มแล้วในแผนปีนี้อย่างน้อยต้องมีงานวิจัย ๑ ชิ้น อาจเป็นในรูปของงานวิจัยที่เป็นกระบวนการซึ่งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีส่วนช่วยนำเสนอของบประมาณโครงการของจังหวัดได้ เพราะมีผลผลลัพธ์ทั้งทางเศรษฐกิจ ผลลัพธ์ทางสังคม และผลลัพธ์ทางสิ่งแวดล้อม จึงไม่อยากให้ขาดหายจึงเสนอให้มีงานวิจัยรองรับ ในส่วนของงานวิจัยอีกช่องทางหนึ่งก็คือแหล่งเงินทุนที่จะสนับสนุนงานวิจัยซึ่งทุกหน่วยงานในพื้นที่มีความสำคัญทั้งหมด คือ ต้องมีดำเนินงานมาบ้างแล้วจึงจะของบประมาณของส่วนราชการมาสนับสนุนทุนวิจัยได้

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่เสนอ

๔.๓ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๘

๔.๓.๑ สินค้าด้านข้าว (นาแปลงใหญ่)

ผู้แทน ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี ชี้แจงว่า จังหวัดนครปฐมดำเนินการขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยมีการจัดตั้งแปลงใหญ่รวมทั้งสิ้น ๖๗ แปลง ประกอบด้วย ด้านพืช จำนวน ๓๕ แปลง ด้านข้าว (นาแปลงใหญ่) จำนวน ๒๓ แปลง ด้านประมง จำนวน ๖ แปลง และด้านปศุสัตว์ จำนวน ๓ แปลง

หลักเกณฑ์การตรวจสอบคุณสมบัติกลุ่มที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการเบื้องต้นตามเงื่อนไข ได้แก่

๑. เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตรในแต่ละชนิดตามข้อมูลแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) หรือไม่เหมาะสมแต่สามารถพัฒนาและปรับปรุงได้

๒. มีแหล่งน้ำเหมาะกับการผลิตสินค้าเกษตรในแต่ละชนิด

๓. พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์ หรือพื้นที่ที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่มีสิทธิ์รับรอง

๔. มีรายชื่อในทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) หรือถ้าไม่มีให้มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร

๕. เป็นกลุ่มที่มีสมาชิก จำนวน ๓๐ คนขึ้นไป

๖. รวมพื้นที่ ๓๐๐ ไร่ขึ้นไป ไม่จำเป็นต้องเป็นพื้นที่ติดกัน แต่ควรอยู่ในชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

๗. กลุ่มมีการแบ่งงานผู้ดูแลด้านต่างๆ เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ศัตรูพืช (อารักขาพืช) และเครื่องจักรกลเกษตร เป็นต้น

หมายเหตุ สำหรับข้อ ๕ และ ๖ เป็นไปตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ของแต่ละชนิดสินค้า (ข้าว พืชไร่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน • พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ **และ**เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ ปศุสัตว์/แมลงเศรษฐกิจ ประมง และพืชอื่นๆ • พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ **หรือ** เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย)

ตามที่กรมการข้าวได้ดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ และในปี ๒๕๖๘ มีเป้าหมายการดำเนินงานต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕๕๐ แปลง โดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลแปลงใหม่ที่จะเสนอเป็นเป้าหมายเพื่อรับงบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ของจังหวัดนครปฐม จำนวน ๑ แปลง คือ นาแปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองปรง หมู่ ๑๔ ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ที่ตั้งกลุ่ม หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบางระกำ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวนสมาชิก ๔๐ ราย พื้นที่ปลูก ๗๒๐ ไร่ นายเทียนชัย ศรีอ่วมบู่ เป็นประธานกลุ่ม

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่เสนอ

<u>ระเบียบวาระที่ ๕</u> เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

๕.๑ อภิปราย เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดนครปฐม

นางรุ่งรัตนา ฉ่ำสิงห์ หัวหน้างานพัฒนาสถาบันองค์กรและชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพิ่มเติมว่า จากการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดนครปฐม เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สิ่งที่พัฒนาต่อและเชื่อมโยงเครือข่ายทำให้กลุ่มมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น เพิ่มเติมในส่วนของรายได้ ช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนมากยิ่งขึ้น โดย<u>วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านคลองโยง</u> โดยได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหิดลพัฒนาเรื่อง Smart Farmer สนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมในการปลูกผักอินทรีย์ สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ได้นำโครงการพักชำระหนี้ โดยส่งเสริมให้พื้นที่ปลูกเลม่อน ทำตลาดแบบครบวงจร คือ Lemon me farm รับซื้อผลผลิตมะนาวเพื่อนำไปแปรรูป และ

จำหน่ายต่อมีการประกันราคา ยังมี โรงแรม ไล ทีคโฮเทล รับกลุ่มลูกค้ากลุ่ม Hi-end จึงเน้นในเรื่องของอาหารสุขภาพ อาหารปลอดภัย ได้สั่งซื้อผักอินทรีย์วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านคลองโยง วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเนื้อสัตว์บ้านหลวง ทีมมหาวิทยาเกษตรศาสตร์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ให้ตอบโจทย์ลูกค้า และมีมาตรฐานยิ่งขึ้น พัฒนาการทำลูกชิ้นหมู แหนมปลา ให้คำแนะนำเรื่องการใช้สารวัตถุดิบเจือปนในอาหารที่อยู่ในมาตรฐานความปลอดภัยของ อย. และประสานงานกับทาง อย. ลงไปตรวจสภาพสถานที่ในการที่จะขอเข้าสู่มาตรฐานสถานที่ผลิตที่ได้มาตรฐาน GMP กำลังดำเนินการขอมาตรฐาน อย. นอกจากนั้นได้ประสานงานกับ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ขอสนับสนุนแหล่งงบประมาณเพื่อช่วยยกระดับมาตรฐานของกลุ่มนี้ให้มีเงินในการหมุนเวียน ส่วนหนึ่งเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ในการบริหารกลุ่ม นอกจากนั้นได้ประสานงานกับสำนักงานพลังงานจังหวัด ขอพาราโบลาโดมขนาดเล็กให้กลุ่มสำหรับตากปลาแดดเดียว และตากเกล็ดปลาเพื่อนำไปแปรรูปเป็นเครื่องประดับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้นำเกล็ดปลามาวิจัยเพื่อทดลองหาคอลลาเจนส่งเสริมเพิ่มมูลค่ายิ่งขึ้นซึ่งอยู่ระหว่างทำการวิจัย วิสาหกิจชุมชนเพาะปลูกกล้วยไม้แปลงใหญ่ตำบลไผ่หูช้าง เป็นกลุ่มกล้วยไม้ตัดดอก ปัญหาคือ ไม่สามารถส่งช่อดอกไปขายได้ทั้งหมดยังมีส่วนที่ตกเกรด กลุ่มอยากทำเป็นกล้วยไม้แห้งประเด็นคือมีสารเคมีปนอยู่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้หาวิธีการดึงเอาสารเคมีที่ตกค้างอยู่ในช่อดอกออกมา อยู่ระหว่างทดลอง วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาไม้ผลเพื่อการส่งออก กลุ่มไม้ผลส่งออกค่อนข้างพร้อม ในอนาคตต้องวางแผนร่วมกันก็คือ เรื่องการสร้างทายาทเนื่องจากเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นจึงเป็นแนวทางที่ต้องพัฒนาต่อ วิสาหกิจชุมชนหนองงูเหลือมพัฒนาการเกษตร แปรรูปผลิตภัณฑ์จากโกโก้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เข้าโครงการของ Based OTOP : KBO กรมพัฒนาชุมชน ผลิตเป็นโกโก้บาร์ ศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพที่ ๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์บราวนี่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำลิปปาล์มเพื่อจำหน่าย ซึ่งจะนำเอาผลิตภัณฑ์นี้เข้าสู่ในส่วนของ KU Premium เป็นงานต่อยอด นอกจากนี้ ในส่วนของน้ำโกโก้อยู่ในช่วงการทดลองเพื่อหา Probiotics ที่อยู่ในการหมักน้ำโกโก้ออกมา และวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่กุ้งห้วยม่วง ได้รับรางวัลตั้งแต่ระดับจังหวัดไปจนถึงระดับเขต ผลิตภัณฑ์ที่ต่อยอดคือ ลูกชิ้นกุ้ง และการทำกะปิให้ได้มาตรฐานเดียวกันทั้ง ๑๒ หมู่บ้าน ส่วนปลาแดดเดียวอยู่ระหว่างการพัฒนาสถานที่การผลิตเพื่อให้ได้มาตรฐาน อย. มีการวางแผนการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่กอไผ่คาเฟ่ เป็นการบูรณาการร่วมกับภาคเอกชน อยู่ระหว่างประสานสำนักงานพลังงานจังหวัดเพื่อขอสนับสนุนโพราโดมกับ ๓๐ โดม ให้ชุมชนไว้ตากกะปิตากปลา และเครื่องสูบน้ำ ๔ ระบบ ๔ เครื่อง ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนเกษตรและวัฒนธรรมชุมชนบ้านดอนแฉลบ นอกจากนี้ยังส่งเสริมสนับสนุนผ้าที่เป็นลายอัตลักษณ์ของชุมชน “ลายกุ้ง” ลายผ้าของจังหวัดนครปฐม คือ “ลายทวารวดี” ซึ่งกำลังศึกษาต่อยอดให้มีมูลค่าสูง โดยนำครีเอทีฟนวัตกรรมเข้ามาออกแบบเพิ่มเติมให้กลุ่ม

ประธาน เพิ่มเติมว่า โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้จัดทำแผนตั้งแต่ระดับพื้นที่ การขับเคลื่อนงานเป็นรูปแบบคณะกรรมการ แบ่งเป็น ๒ ระดับ และระดับจังหวัด (SCP) เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นประธาน หัวหน้าส่วนระดับจังหวัด เป็นกรรมการ ระดับอำเภอ (SCD) เกษตรอำเภอ เป็นประธาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการ การขับเคลื่อนงานเป็นในรูปแบบการจัดทำแผนเลือกอำเภอละ ๑ หมู่บ้านก่อน ต่อยอดและคัดเลือกหมู่บ้านเพิ่มเติมในปีถัดไป เกษตรกรที่มีความพร้อมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะพัฒนา

ที่ประชุม รับทราบ

ปิดประชุมเวลา **๑๕.๐๐ น.**

(นางสาวอภิสรา อนุกูลวงศ์สกุล)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
ผู้จดรายงานการประชุม

(นางสาวกิตติมา คุณประยูร)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

****